

Campus Obert

CUESTIONES DE
ACTUALIDAD
DESDE LA
ÓPTICA DE
EXPERTOS
UNIVERSITARIOS

COORDINACIÓ

Sebastià Serra i
Busquets

Antoni Vives
Reus

Rafel Puigserver
Pou (CEDOC-UIB)

► TEMA

Periodisme ciutadà?

Cada vegada hi ha més ciutadans que a través de les xarxes socials informen sobre alguns temes que no apreixen a la ersta de mitjans de comunicació. No obstant això, els professionals de la informació encara fan falta per donar coherència i credibilitat a aquests continguts.

Comunicació a la societat digital

♦♦ Bartomeu Orell i Villalonga *

Feria poques hores que havíem acabat la darrera sessió del curs 'Creació, comunicació i política', impartit durant el juliol passat a l'edifici Sa Riera de la UIB, i coordinat per Francesc M. Rotger i Sebastià Serra, amb la col·laboració de la Institució de les Lletres Catalanes.

La ràdio començava a donar les

primeres reaccions (indignades, aclaparades, sorpreses...) de periodistes, polítics, i tertulians de tota casta que opinaven sobre el comunicat que, poc abans, havia emès Jordi Pujol sobre l'existència a l'estranger d'uns diners familiars, sense regularitzar fiscalment. Sens dubte, era un d'aquells moments en què pren cos la connexió –que sempre hauria d'existir– entre el que es treballa a la universitat i el que es viu al món exterior (si és que ja ens hem resignat a admetre

que la universitat i aqueix món pertanyen a realitats diferents).

Aquell capvespre, escoltant les notícies, recordava com el nom del Molt Honorable havia sortit en més d'una sessió d'aquest interessant seminari de la Universitat d'Estiu de la UIB com, per exemple, a 'Xarxes i participació ciutadana en la política' del periodista Julio César Herrero. Varen ser dies ben profitosos en els quals aprenguérem molt: que "el periodisme d'avui és fet per

periodistes que no tenen temps d'escriure, per a lectors que no tenen temps per a llegir" (Matías Vallés). Que "és cert que hi ha menys periodistes, però més qualificats; la trista realitat és que sovint no els contracten perquè, precisament, estan massa qualificats" (Miquel Payeras). Que "a la porta del forn no deim: no entrin a comprar, el pa és dolent; però en canvi sí que ho feim comentant un article a la web d'un diari" (Lucia Ramis). O que "caduca abans un llibre al prestatge de la llibreria que un iogurt a la gelera" (Laura Borràs).

Què com record tots aquells detalls? Un quadern d'apunts estiuencs sempre és útil,... però el twitter encara més.

* Doctor en Història i Màster en Comunicació (UIB)

► TEMA

Experiències d'autogovern truncades

A un moment de debate respecte de l'autogovern, són nombrosos els estudis i debats sobre el primer intent descentralitzador després dels Decrets de Nova Planta. L'experiència fou important i la dictadura de Primo de Rivera la va trencar.

La Mancomunitat de Catalunya

♦♦ Josep Maria Buades *

Amb motiu de la celebració del centenari de la Mancomunitat de Catalunya, en aquests dies la Diputació de Barcelona exhibeix una exposició sobre aquesta institució. Després de dos-cents anys de centralisme, al 1914 fou aprovada la Mancomunitat. Aquesta iniciativa fou indubtablement fruit de l'èxit

electoral que la Solidaritat Catalana tingué a les eleccions de 1907. La fusió de les forces regionalistes i nacionalistes en una única plataforma política obtingué més del 80% dels diputats a Corts, trencant el bipartidisme vigent a la Restauració.

Com ha estat habitual durant més d'un segle, el nacionalisme català preferí evitar la confrontació directa amb l'Estat espanyol i optà, sempre que pogué, per fórmules de consens amb Madrid. La via per recuperar una mica de l'autogovern

perdut al 1714 es trobà en un escaletxa de la llei de corporacions locals, que permetia que aquestes es mancomunessin per a la defensa d'objectius comuns.

Dit i fet. Després d'una llarga i convulsa tramitació parlamentària la Mancomunitat de Catalunya es féu realitat. Tot i que aquest òrgan pràcticament no comptava amb poder polític, limitant-se a assumir algunes competències pròpies dels

municipis i les diputacions provincials, el seu president, Enric Prat de la Riba, tingué ben clar que se n'havia de treure el màxim partit. L'educació i les obres públiques foren les prioritats en la gestió. El català, ara normativitzat per l'Institut d'Estudis Catalans, tornà a l'escola i a l'administració pública. Noves carreteres es construïren

per no deixar cap poble aïllat i el tren comunicà Barcelona amb les poblacions veïnes. Els Ferrocarrils de la Generalitat tenen l'origen en aquesta època.

Emperò, la Mancomunitat tindria vida curta. El cop d'estat de Primo de Rivera accentuà el centralisme espanyol i aquesta institució seria suprimida pel dictador.

* Doctor en Història

► TEMA

Malalties infeccioses i mitjans

La salut segueix sent un element essencial en els mitjans de comunicació. La població demanda informacions verídiques i criteris d'actuació. Els mitjans de comunicació en general i especialitzats en temàtiques de salut, juguen un paper essencial en la difusió d'informació que pot ajudar a prevenir diferents malalties.

Diari antivirus i antimosquits

♦♦ Jordi Reina Prieto *

L'actual crisi que travessa la premsa escrita ha fet que alguns editors hagin aguditzat l'enginy i buscat propostes imaginatives per intentar contrarestar aquest procés, és a dir augmentar les vendes. Així el diari Mawbina, de Sri Lanka, va treure a l'estiu passat una edició realitzada en paper i tinta impregnats en un potent repel·lent natural

antimosquits (citronella) per disminuir els casos de dengue (infecció viral endèmica en aquest país) transmesos per aquests vectors. D'aquesta manera el diari, a més de per llegir les notícies, també podia utilitzar-se per espantar els mosquits i col·locar-ho per tota la casa (es podia dormir damunt seu), contribuint a mantenir allunyats a aquests molestos vectors.

Aquesta iniciativa tan original i enginyosa va aconseguir un augment del 30% en vendes d'aquest diari i uns 300.000 lectors més de

l'habitual. El diari va aconseguir a més estar subvencionat en part pel ministeri de sanitat per ajudar a millorar les condicions de salut pública del país. Aquesta senzilla forma de prevenció pot ser molt útil per a aquells països endèmics en infeccions víriques transmeses per arbovirus (les que utilitzen els mosquits com a vector de la infecció) i que manquen de recursos sanitaris suficient.

Les infeccions transmeses per mosquits augmenten cada any com a conseqüència de l'escalfament global del planeta. En augmentar la temperatura ambiental aquests vectors es reproduïxen amb gran rapidesa i eficiència. Per fer front als mosquits transmissors de virus només podem recórrer a els repel·lents (naturals o sintètics), mosquite-

res i vestimenta adequada que minimitzin el risc de picada. Per tant, qualsevol iniciativa a favor de la prevenció de les malalties infeccioses ha de ser aplaudida i si a més el diari anti-mosquits informa en el seu interior de les mesures de prevenció i actuació enfront d'elles, la cosa ja és digna de ser esmentada.

* Professor de Virologia de l'Hospital Universitari Son Espases